

Paper II: - Service Specific

Part I: General Subject

25 Marks

१. स्वास्थ्य सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी) विभाजन र नियुक्ति
२. राष्ट्रिय आयुर्वेद स्वास्थ्य नीति, २०५२
३. वातावरण संरक्षण ऐन र आयुर्वेद
४. जडिबुटी, जान्तव, खनिज, द्रव्य, खाद्य एवं पोषण विज्ञान र आयुर्वेद
५. स्वास्थ्य सम्बर्धन, व्याधि क्षमत्व अभिवृद्धि, व्याधि प्रतिरोधात्मक, स्वस्थ वृत्त एवं जीवन शैली र आयुर्वेद
६. नेपालमा आयुर्वेदको इतिहास
७. आयुर्वेद विभाग/केन्द्रीय आयुर्वेद चिकित्सालय/क्षेत्रीय आयुर्वेद चिकित्सालय/ जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, आयुर्वेद चिकित्सा परिषद्, राष्ट्रिय आयुर्वेद अनुसन्धान एवं तालीम केन्द्र सम्बन्धी ज्ञान ।
८. नेपालमा स्वास्थ्य एवं रोगको अवस्थाका अध्ययन, विविध सूचकांक, अभिलेखहरु
९. नेपालमा समुदायद्वारा गरिएको जडिबुटी संरक्षणका उदाहरणीय पक्षहरु, जडिबुटी संरक्षणमा आयआर्जनका नीतिहरु र जडिबुटी खेती, जडिबुटी अतिक्रमण र संरक्षणमा परेको प्रभाव एवं चुनौतीहरु र गर्नुपर्ने सुधारहरु
१०. जैविक विविधता सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, यसको प्रभाव एवं महत्व

Part II: Technical Subject

100 Marks

१. विकृति विज्ञान:
- १.१ रोगको व्युत्पत्ति
 - १.२ निदान पंचक
 - १.३ त्रिविध परीक्षा
 - १.४ षड्विध परीक्षा
 - १.५ दशविध परीक्षा
 - १.६ षड्विध क्रियाकाल
 - १.७ आधुनिक प्रयोगशाला परीक्षण:- हेमाटोलोजिकल, सेरोलोजिकल, ब्याक्टरोलोजिकल, इम्यूनोलोजिकल, हिस्टोप्याथोलोजिकल, आदि
 - १.८ रेडियोलोजिकल:- क्ष-किरण, अल्ट्रासाउण्ड, एम.आर.आई. आदि
२. निम्न संस्थानहरूका संस्थानिक रोगहरूको निदान, पूर्वरूप, रूप, उपशय, सम्प्राप्ति, परीक्षण चिकित्सा सूत्र, चिकित्सा व्यवस्था, उपद्रव र पथ्यापथ्य आदि
- २.१ उरो एवं प्राणवह संस्थान अन्तर्गतका व्याधिहरु
 - २.२ हृदय एवं रक्तवह श्रोतस व्याधिहरु
 - २.३ चयापचय जन्य व्याधिहरु
 - २.४ त्वग्गत व्याधिहरु
 - २.५ उदर एवं महाश्रोतसमा उत्पन्न व्याधिहरु
 - २.६ वात नाडिजन्य विकारहरु
 - २.७ इन्डोक्राइन प्रणालीका विकारहरु
 - २.८ अस्थि विकारहरु
 - २.९ सन्धि सम्बन्धी विकारहरु
 - २.१० मांसगत व्याधिहरु
 - २.११ मूत्रवह श्रोतस् जन्य व्याधिहरु
 - २.१२ मानस विकार एवं तत्सम्बन्धित व्याधिहरु
 - २.१३ आत्यायिक चिकित्सा व्यवस्था एवं जलविद्युत, अम्लक्षार जन्य विकार आदि

लोक सेवा आयोग

नेपाल स्वास्थ्य सेवा, आयुर्वेद समूह, काय चिकित्सा उपसमूह, अधिकृत नवौं (९) तहको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

३. रसायन

- ३.१ रसायन, रसायनका विविध प्रयोग
- ३.२ जीवन शैली कारण उत्पन्न व्याधिहरु
- ३.३ जराजन्य व्याधिहरु
- ३.४ सत्त्वावजय
- ३.५ योग
- ३.६ नैष्ठिक चिकित्सा
- ३.७ प्रजनन संस्थान सम्बन्धि व्याधिहरु
- ३.८ बाजीकरण चिकित्सा

४. पंचकर्म चिसित्सा:

- ४.१ पूर्वकर्म
- ४.२ प्रधान कर्म
- ४.३ पश्चात्कर्म
- ४.४ संसर्जनकर्म
- ४.५ पंचकर्म ब्यापद, ब्यापद चिकित्सा व्यवस्था
- ४.६ पंचकर्म सम्बन्धी विविध उपक्रम एवं उपकरणहरु ।

((((()))))